

अत्र वा मुष्टिकरणवाग्यमने ॥४॥ अत्रावसरे वा मुने भवतः अथवा पूर्वोक्तकालऽएव ।

एवं प्रतिप्रस्थाता पत्नीं तूष्णीं युगपन्मेखलादि ॥५॥ एवमनेनैव प्रकारेण प्रत्नीं मन्त्रवर्जं युगपत् यज्ञमानेन सह यज्ञमानदीक्षासमकालमेव मेखलाबन्धनादि कर्म कारयति ।

योक्त्रेण वा ॥६॥ योक्त्रेण वा पत्नीं दीक्षयति मेखलया वा • योक्त्रपक्षे चोपरि वाससः संनहने सूत्रकारप्रस्थानादवगम्यते • वक्ष्यत्युपरिष्ठात् (८. १. ६) पत्नीसंनहने च सयोक्त्राया निवर्ततऽइति • समानकार्यं संनिवर्तकं भवति एवं च समानकार्यं भवति यद्युपरि वाससः क्रियते • अत्राहपस्तम्बः योक्त्रेण पत्नीमिति प्रकृत्यात्र दर्शपूर्णमासवत्पत्नीऽसंनह्यतीति ।

ज्ञालं वा शिरसि त्रिपर्यायम् ॥७॥ पत्न्याः शिरसि ज्ञालं वा वेष्टनीयम् त्रिर्वेष्टितम् वा उल्लीषमेव • तथा च काठके क्षौमालेन शिरः प्रह्लादयति ज्ञालं पत्न्याः शिरसीति • आपस्तम्बः पत्नी शिरसि कुम्बकुरीरमध्यरुते जीवोर्णानामिति वाजसनेयकम् ज्ञालं कुम्बकुरीरमित्याचक्षतऽइति • मानवे प्रतिप्रस्थाता योक्त्रेण पत्नीऽसंनह्यति मेखलां दीक्षित इति • योक्त्रेण पत्नीमित्येव सर्वसूत्रेषु ।

पृथुमुखो यज्ञियवृक्षशङ्कुः कण्डूयने ॥८॥ विपुलाग्रो यज्ञियवृक्षस्योदुम्बरपलाशादेः शङ्कुः पत्न्याः कण्डूयनकर्मणि भवति • स च प्रदिशमात्र एव ।

ओल्लेखनात्करोति मेखलादि चेत् ॥९॥ पत्नी मेचेत्^{१)} यदि मेखलाबन्धनादारभ्य कर्म करोति तदा भूमौ प्राच्या रेखाया ओल्लेखनान्तं कुर्यात् ।

कृत्वाजिनादि चेदण्डान्तम् ॥१०॥ चेद्यदि पत्नी^{२)} कृत्वाजिनास्तरणादि करोति तदा दण्डप्रदानान्तं कर्म कुर्यात् • एवमेव शाखान्तरे श्रूयते पत्नी कृत्वाजिनादि वा दण्डान्तं कुर्यान्मेखलादि ओल्लेखनान्तमिति • अनेकयज्ञमानके एकैकस्य कृत्वाजिनास्तरणादि दण्डप्रदानान्तं कर्तव्यम् एवं पत्नीनामपि ।

अन्यो दीक्षितोऽयं ब्राह्मण इत्याहु त्रिरुच्चैः ॥११॥ अध्वर्योरन्यः संनिकर्षा-

१) Thus A. पत्न्या B. २) Thus A. पत्न्या: B.